

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

19. červenec 2022

NOVINKY

Dílny pro veřejnost v Portmoneu

Suchá jehla

pátek 2. září 2022 od 17 hodin

Přijďte si vyzkoušet grafickou techniku tzv. suché jehly, která spočívá ve vyrytí kresby ostrým hrotem do měděné desky a v jejím následném otištění na papír v grafickém lise. Výsledné práce mívají nezaměnitelný měkký až sametový charakter. Pro svou nenáročnost byla tato technika oblíbená u mnoha známých umělců, jako např. Rembrandta van Rijna, Edvarda Muncha nebo Pabla Picassa.

Z Váchalových současníků se technikou suché jehly nejvíce proslavil Bohuslav Reynek. S Váchalem je sice mnohé odlišovalo, ale také mnohé spojovalo.

Lektorkou kurzu je Anna Pátková. Na dílnu je nutné se předem přihlásit na e-mail klimesova@rml.cz nebo na tel. 777 840 425. Kapacita je 8 osob. Kurz je určen pouze pro dospělé a děti přibližně od 15 let. Cena dílny 400 Kč včetně vstupu do expozice. Portmoneum bude otevřeno výhradně pro účastníky kurzu.

(Hana Klimešová)

ZE ZÁKULISÍ

In memoriam Jiří Kaše. Jak jsem potkal – a nepotkal Josefa Váchala I.

Na konci března letošního roku nás zastihla nemilá zpráva. Nečekaně zemřel Jiří Kaše, všeobecně známý jako Kašák, který, ač původem z Jaroměře a takřka celoživotní Pražák, často pobýval v Litomyšli, a tak jste ho mnozí znali osobně nebo alespoň od vidění.

Jiří Kaše (1946–2022) byl historik umění, památkář, pedagog na Fakultě restaurování Univerzity Pardubice a v neposlední řadě spoluzakladatel *Protialkoholní společnosti doktora Řimsy*,

inspirované *Krvavým románem* Josefa Váchala. Jiří Kaše stál ale také u počátků Portmonea – Museu Josefa Váchala v Litomyšli. S Ladislavem Horáčkem se seznámil během studií v Praze, poprvé se prý potkali v roce 1968 nebo 1969 v hospodě U Modré štiky. Byl to právě Jiří Kaše, kdo Horáčka seznámil s *Krvavým románem* a změnil tak životní osudy mnoha dalších lidí. Jiřímu Kašemu vděčíme především za interpretaci Váchalových maleb v Portmoneu i za publikace o Váchalově účasti v bojích za první světové války na sočské frontě. Patří také k objevitelům Váchalovy výmalby v kostele sv. Josefa ve slovinské Soči a k autorskému týmu ediční řady *Velkých dějin zemí Koruny české*.

Ve středu 22. června uspořádalo Regionální muzeum v Litomyšli ve spolupráci s Fakultou restaurování Univerzity Pardubice vzpomínkový večer v univerzitní knihovně. U jejího zrodu totiž Kašák také stál, přinesl do ní první knížky. Kromě toho měl hned vedle svoji pracovnu. Sešli se příbuzní, přátelé, kolegové a také studenti, mezi kterými byl velmi oblíbený. Zahrála univerzitní kapela *Musica Krakela* a přečetli jsme vzpomínkové texty od Jiřího dobrých přátel, uznávaného archeologa Zdeňka Dragouna a muzikologa Julia Hůlky.

Vrcholem večera se stalo představení a četba z bibliofilie *In memoriam Jiří Kaše. Jak jsem potkal – a nepotkal Josefa Váchala I.* Text napsal sám Jiří Kaše a mělo jít o první část plánovaného vzpomínání, jak se autor potkal s Váchalovou prací a jaké byly začátky Portmonea. Na další díly už ale nikdy nedošlo. Lehký a humorný text vydalo regionální muzeum ve spolupráci s fakultou restaurování a tiskárnou H. R. G. O grafický návrh se postaral Václav Knettig. Knížka vyšla v omezeném nákladu 75 číslovaných kusů podle let, kterých se Jiří Kaše dožil, a byla rozdána mezi jeho přátele, kolegy a rodinu. V případě zájmu si ji můžete vypůjčit v městské knihovně nebo prezenčně v univerzitní či muzejní knihovně. Zvuková nahrávka večera je ke stažení na webu <https://portmoneum.cz/portmoneum/ladislav-horacek-1947-2015>.

(Hana Klimešová)

PROBÍHÁ

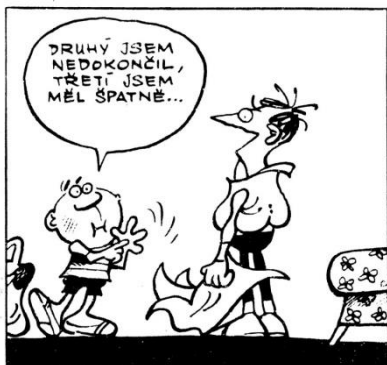
Prázdniny v muzeu

červenec – srpen

Tajemná cesta muzeem – hra pro malé i velké návštěvníky, celé rodiny

Hledej a plň zašifrované úkoly v prostorách nových výstav *Čtení pod lavicí* a *Současná dětská ilustrace* a stálé expozice muzea. Pomocí šifrovacího klíče ti to půjde hladce. Kdo se nevzdá a vše správně vyluští, dostane odměnu. Šifrovací klíč s hracím formulářem bude připravený na pokladně muzea.

Ukaž Pepánkovi, že to jde!

Nechce se ti luštit šifry? Nevadí, pomoz Pepánkovi vyplnit pracovní list s rébusy, tajenkou či detektivním případem z komiksu *Případy detektiva Štíky*. Odpovědi nalezneš ve výstavě *Čtení pod lavicí*. Správné řešení je připraveno na pokladně muzea a odměna tě pak určitě nemine.

Nenechte si ujít!

Dětská herna, interaktivní hry ve výstavě **Čtení pod lavicí**, fotokoutek a pracovní listy s rébusy ve výstavě **Současná dětská ilustrace**.

(Renata Kmošková)

Výstava

Čtení pod lavicí

Časopisy pro děti a mládež od počátků po rozpad Československa

29. květen – 18. září 2022

„Už vyšlo *Ábíčko*?“ Tuhle větu slyšeli prodavači v trafikách pravidelně. Podobně jako dotazy na *Čtyřlístek* nebo *Kometu*, zboží, které vycházelo v obřích nákladech, ale přesto často končilo schované „pod pultem“ pro dobré známé. Nebo se prodávalo společně s nějakým neatraktivním titulem, jenž jinak nešel na odbyt.

Přijďte si na výstavu zavzpomínat na své dětství a ukázat potomkům, co jste v jejich věku četli. Na výstavě jsou k vidění nejen časopisy dnešních rodičů, ale i prarodičů a praprarodičů. Seznámíte se s těžkými začátky vydavatelů „za Rakouska“, rozmachem ukončeným nacisty, vnucenou komunistickou reorganizací i velkými nenaplněnými porevolučními plány... Čeká na vás přes 150 titulů – *Malý čtenář*, *Junák*, *Mladý hlasatel*, *Puntča*, *Srdíčko*, *Rodokaps*, *Vpřed*, *Mateřídouška*, *Ohníček*, *Sluníčko*, *Sedmička*, *Pionýr*, *ABC*, *VTM*, *Pionýrská stezka*, *Čtyřlístek*, *Kometa*, *Pif*, *Mickey Mouse*, *Šmoulové*, *Asterix*...

Výstava je doplněna bohatým interaktivním programem, který je inspirován hrami ze starých časopisů. Můžete se také začíst do mnoha ukázek komiksů, českých, francouzských nebo třeba kubánských.

Termíny komentovaných prohlídek výstavy pro veřejnost: 28. května v 18:00, 15. června v 16:30, 6. září v 16:30.

Školy, školky a školní družiny si musí termín komentované prohlídky rezervovat předem na emailu kmoskova@rml.cz nebo tel. 461 615 287.

(Petr Chaloupka)

Výstava

Současná dětská ilustrace

29. květen – 4. září 2022

Výstava představuje práci šesti českých autorů, kteří se věnují převážně tvorbě pro děti, ilustraci a animaci.

Barbora Brůnová je autorka komiksových stripů *Já to měl první*, ilustrátorka knih, komiksů a prodejních obrázků.

Autorka a ilustrátorka knih o lese, přírodě a o tom, co nás přesahuje, **Bára Buchalová** ilustrovala více než 45 dětských knih a kreslila také pro časopisy

ABC, Bublifuk či *Sluníčko*.

Autor komiksů, výtvarník, ilustrátor a animátor **Libor Drobny** je tvůrcem obrázků k více než dvěma stům publikací. Jeho kresby a texty se objevují v časopisech, jako jsou *Sluníčko*, *Mateřídouška* nebo *Špuntíci*.

Ilustrátor dětských časopisů a komiksových sérií **Tomáš Chlud** vytvořil například *Kouzelný kalendář* nebo *Velké putování*. Spolupracuje mimo jiné s Divadlem Spejbla a Hurvínka a získal také nominaci na Českého lva za nejlepší kostýmy.

Kreslíř vtipů a ilustrátor **Tom Pekárek** kreslí ilustrace pro časopis *Mateřídouška*, vtipy pro časopis *Tapír*, ale i obrázky na trička pro *bastard.cz*.

Scénárista a ilustrátor **Honza Smolík** vytvořil řadu knížek komiksů a hádanek pro děti.

(Veronika Sochůrek)

Letní dětská herna

od 28. května 2022

Vážení a milí návštěvníci, zveme Vás a Vaše děti do naší letní herny. A na co se můžete těšit? Na oblíbené hrací koutky, domeček, dřevěnou stavebnici, výtvarné tvoření pro malé umělce a mnoho dalšího. Na své si přijdou kluci i holčičky. Věříme, že návštěva herny pro Vás bude příjemným zážitkem a relaxací nejen během prohlídky muzea.

Těšíme se na Vás!

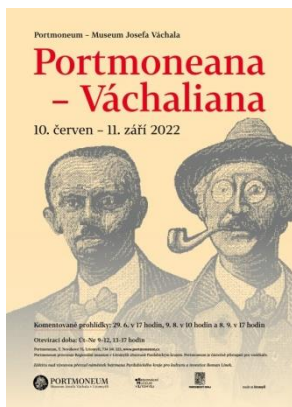

(Renata Kmošková)

Výstava v Portmoneu

Portmoneana – Váchaliana

10. června – 11. září 2022

Regionální muzeum v Litomyšli, které Váchalovo muzeum spravuje, získalo v posledních letech řadu sbírkových předmětů souvisejících s Josefem Váchalem, Josefem Portmanem nebo Portmoneem, veřejnost je však zatím neměla příležitost zhlédnout. Vystavena bude například Váchalova autorská kniha *Satanu* z roku 1926, model Velké čertovny Portmonea a řada grafických listů, tiskařských štočků a exlibris zhotovených Josefem Váchalem nebo pro Josefa Portmana.

Záštitu nad výstavou převzal náměstek hejtmana Pardubického kraje Roman Línek. K výstavě je vydán reprezentativní katalog výstavy.

Komentované prohlídky výstavy:

9. srpna 2022 od 10.00 / 8. září 2022 od 17.00

(Hana Klimešová)

Výstava v Portmoneu

Penáti

10. června – 11. září 2022

Poprvé od smrti Josefa Portmana se do domu vrací všechny sošky z domácího oltáříku, které vyřezal a omaloval Josef Váchal někdy mezi lety 1916 a 1921. Penáti jsou domácí bůžkové, kteří mají domácnost chránit. Tyto sošky jsou však ve sbírce Památníku národního písemnictví vedené jako Alegorie zlých vlastností, jejich přesnou úlohu se tak již patrně nikdy nedozvíme. Vystaveni budou v Portmanově knihovně, vyřezané a malované Josefem Váchalem.

Výstava je pořádána ve spolupráci s Památníkem národního písemnictví v Praze.

(Hana Klimešová)

Půjčte si šachové figurky v muzeu...

od 1. července 2022

Nedávno byly v Mariánské ulici v Litomyšli instalovány dva venkovní šachové stolky. Náklady hradilo město z participativního rozpočtu, kam tento projekt přihlásil pan Vlastimil Pešina.

Šachové figurky si můžete přinést vlastní, nebo si je můžete **od 1. července 2022 zapůjčit v muzeu**. Na pokladně budou k dispozici v otevírací době muzea, tedy od úterý do neděle od 9 do 17 hodin. Půjčují se na jeden kalendářní den, nejpozději do 17 hodin musí být vráceny.

Půjčovné je zdarma, vybíráme pouze vratnou zálohu 300 Kč.

Figurky zakoupil pan Jiří Fišer, provozovatel Zmrzliny U Fiška.

(René Klimeš)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Více informací k expozici naleznete zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde: <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

25. červen – 13. září 2022, Podbrdské muzeum, Rožmitál p. T.

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her
– více zde:

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocatky-osobnich-pocitacu-u-nas-2022-06-25>

Krvavý román Josefa Váchala

8. červen – 29. červenec 2022, Vlastivědné muzeum, Dobruška

12. srpen – 31. říjen 2022, Muzeum Benátecka, Benátky nad Jizerou

Výstava je věnována nejznámějšímu tisku Josefa Váchala, který vydal v roce 1924 v nákladu 17 exemplářů.

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Čtení pod lavicí – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/cteni-pod-lavici.html>

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Krvavý román Josefa Váchala – <https://www.portmoneum.cz/portmoneum/putovni-vystavy>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00

So–Ne: 9.00–17.00

letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala nejsou bezbariérové (několik schodů, či převýšení; úzké průchody apod.), přístupné jsou pouze s vlastním asistentem.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Archeologie – Mgr. Jana Němcová, 739 031 857, nemcova@rml.cz

Portmoneum – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Retrogaming / Zmatené peníze / Čtení pod lavicí – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Současná dětská ilustrace – MgA. Veronika Sochůrek, sochurek@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele:

Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!